

**PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ VALSTYBINĘ ENERGETIKOS INSPEKCIJĄ
PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS**

2011-01-21 Nr.4D-2010/1-1056
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau – pareiškėjas) skundą, kuriame rašoma, kad Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos Alytaus teritorinio skyriaus (toliau – VEI Alytaus teritorinis skyrius) darbuotojai padėjo išspręsti buto, esančio ..., Druskininkuose, šildymo problemą, tačiau nepriėmė sprendimo patraukti administracinę atsakomybę *Prižiūrėtojo už įvykdytus šilumos įrenginių ir eksploataavimo norminių aktų pažeidimus* (taip skunde, šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Atsižvelgęs į tai pareiškėjas 2010-03-15 raštu kreipėsi į Valstybinę energetikos inspekciją, kuri 2010-03-29 raštu Nr. 2R-(03)-153 jį informavo, kad Prižiūrėtojo atsakingam asmeniui 2010-03-19 buvo surašytas administracinės teisės pažeidimų protokolas Nr. 17-955, o Valstybinės energetikos inspekcijos nutarimu 2010-03-24 paskirta administracinė pinigine nuobauda.

Kadangi pareiškėjui nebuvo nurodyta Priežiūrėtojo atsakingo asmens pavardė ir tai, kokia administracinė nuobauda buvo paskirta, 2010-04-07 raštu jis kreipėsi į VEI Alytaus teritorinio skyriaus vedėją prašydamas suteikti šią informaciją. VEI Alytaus teritorinio skyriaus 2010-04-13 raštu Nr. 17.117 (2)-206 prašoma informacija nebuvo suteikta. Dėl pirmiau minėtos informacijos gavimo pareiškėjas 2010-04-16 kreipėsi į Valstybinę energetikos inspekciją. Tačiau, jo teigimu, atsakymo negavo, tik VEI Alytaus teritorinio skyriaus raštu Nr. 17.1-17 (2)-229 buvo informuotas, kad administracine tvarka buvo nubaustas UAB Druskininkų butų ūkio inžinierius eksploatacijai Y, bet informacija apie skirtos baudos dydį ir vėl nebuvo pateikta.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

1. Iš skundo tyrimui pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjas 2010-04-07 kreipėsi į VEI Alytaus teritorinio skyriaus vedėją nurodydamas, kad Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko pareigas laikinai einantis Vytautas Miškinis, atsakydamas į jo 2010-03-15 skundą, 2010-03-29 raštu Nr. 2R-(03)-153 informavo, jog VEI Alytaus teritorinio skyriaus pareigūnas, vykdydamas Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko įpareigojimą, Prižiūrėtojo atsakingam asmeniui 2010-03-19 surašė administracinio teisės pažeidimo protokolą Nr. 17-955, o Valstybinės energetikos inspekcijos 2010-03-24 nutarimu minėtam asmeniui buvo paskirta pinigine nuobauda. Pareiškėjas 2010-04-07 pareiškime VEI Alytaus teritorinio skyriaus vedėjo paprašė nurodyti Prižiūrėtojo atsakingo asmens, kuriam paskirta administracinė nuobauda, pavardę, pareigas, administracinės baudos dydį bei pateikti priimto nutarimo kopiją.

VEI Alytaus teritorinio skyriaus darbuotojai 2010-04-13 raštu Nr. 17.117(2)-206 pareiškėjo prašomos informacijos nesuteikė motyvuodami tuo, kad atsakymą į jo 2010-03-15 skundą pateikė Valstybinė energetikos inspekcija, o ne VEI Alytaus teritorinis skyrius.

2. Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko pavaduotojas Ričardas Žoramskis 2010-11-09 raštu Nr. (03)2R-587 Seimo kontrolierių informavo, kad „VEI Alytaus teritorinis skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjo 2010-04-07 prašymą, pagrįstai nesuteikė X šiame prašyme (pareiškime) prašomos informacijos, nes Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (galiojusio nuo 2010-01-05 iki 2010-07-09) nėra viešojo administravimo subjektui adresuoto imperatyvaus įpareigojimo teikti pareiškėjams prašomų dokumentų kopijas.“ Tačiau, Valstybinės energetikos inspekcijos nuomone, VEI Alytaus teritorinis skyrius 2010-04-13 pateiktame atsakyme

Nr. 17.1-17 (2)-206 į pareiškėjo prašymą (pareiškimą) privalėjo informuoti jį apie Viešojo administravimo įstatymo pareiškėjui suteikiamą teisę susipažinti su administracinės procedūros metu gautais dokumentais ir kita informacija bei pareiškėjo pageidavimu sudaryti jam sąlygas susipažinti.

3. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (galiojusio nuo 2009-06-25 iki 2010-07-01) 1 straipsnio 1 dalis nustatė, kad šis įstatymas užtikrina asmenims teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nustato šios teisės įgyvendinimo tvarką ir reguliuoja valstybės bei savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmus teikiant informaciją asmenims. Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. Įstaiga gali atsisakyti teikti informaciją, jeigu: pagal pareiškėjo prašymą reikėtų sukurti dokumentus ar informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis; prašymo turinys yra nekonkretus; tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tos pačios informacijos; prašoma informacija jau buvo viešai paskelbta; tokiu atveju įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo įstaigoje dienos nurodo pareiškėjui jos paskelbimo šaltinį; įstaiga tam tikros informacijos rinkimą ir tvarkymą nutraukia pasikeitus įstaigos funkcijoms. Jeigu įstaiga atsisako pateikti informaciją, pareiškėjui išsiunčiamas apie tai pranešimas, kuriame nurodoma atsisakymo priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka (16 straipsnio 2 ir 3 dalys). Įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad, jeigu prašoma informacija yra kitoje įstaigoje, prašymas persiunčiamas kitai kompetentingai įstaigai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo įstaigoje dienos, ir apie tai per 3 darbo dienas nuo prašymo persiuntimo informuojamas pareiškėjas. Vadovaujantis minėto įstatymo 17 straipsnio 1 dalimi informacija pareiškėjui, atsižvelgiant į jo prašymą, gali būti pateikiama žodžiu, leidžiant susipažinti su dokumentu, pateikiant pažymą, dokumento išrašą ar popierinę dokumento kopiją <...> ir kt. Pagal įstatymo 4 straipsnį, įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo principais.

4. Apibendrinęs tai, kas pirmiau išdėstyta, Seimo kontrolierius pažymi, kad nesutinka su Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko pavaduotojo R. Žoramskio 2010-11-09 rašte Nr. (03) 2R-587 pateikta nuomone, kad „VEI Alytaus teritorinis skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjo 2010-04-07 prašymą, pagrįstai nesuteikė X šiame prašyme (pareiškime) prašomos informacijos, nes Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (galiojusio nuo 2010-01-05 iki 2010-07-09) nėra viešojo administravimo subjektui adresuoto imperatyvaus įpareigojimo teikti pareiškėjams prašomų dokumentų kopijas.“ Seimo kontrolieriaus nuomone, pareiškėjo prašymas turėjo būti išnagrinėtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatomis, o ne Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis.

Vadovaujantis Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatomis, VEI Alytaus teritorinio skyriaus pareigūnai, išnagrinėję pareiškėjo 2010-04-07 prašymą ir priėję prie išvados, jog nėra teisės aktuose nustatytų priežasčių, dėl kurių prašoma informacija jam negali būti suteikta, turėjo leisti pareiškėjui susipažinti su dokumentais, pateikti dokumento išrašą, popierinę dokumento kopiją, t. y. pateikti informaciją atsižvelgiant į jo prašymą. Jeigu VEI Alytaus teritorinio skyriaus pareigūnai, išnagrinėję pareiškėjo 2010-04-07 prašymą ir nustatę, kad jo prašoma informacija vadovaujantis Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu negali būti suteikta, turėjo teisę atsisakyti ją pateikti. Pareiškėjui išsiųstame pranešime tokiu atveju turėjo būti nurodytos atsisakymo pateikti prašomą informaciją priežastys ir sprendimo apskundimo tvarka. VEI Alytaus teritorinio skyriaus pareigūnai, išnagrinėję pareiškėjo 2010-04-07 prašymą ir nustatę, jog prašoma informacija yra kitoje įstaigoje, turėjo prašymą per 5 darbo dienas persiųsti kitai kompetentingai įstaigai ir apie tai per 3 darbo dienas nuo prašymo persiuntimo informuoti pareiškėją.

Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį į tai, kad VEI Alytaus teritorinio skyriaus 2010-04-13 rašte Nr. 17.117 (2)-206 nenurodytos teisės aktų nuostatos, kuriomis remiantis skyrius atsisakė pateikti prašomą informaciją, taip pat nenurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Minėtame rašte

suformuluotas atsisakymo suteikti prašomą informaciją motyvas (kad atsakymą į pareiškėjo 2010-03-15 skundą pateikė Valstybinė energetikos inspekcija, o ne VEI Alytaus teritorinis skyrius), Seimo kontrolierius nuomone, negalėjo būti pagrindas atsisakyti suteikti informaciją, juolab kad VEI Alytaus teritorinio skyriaus vedėjas, vykdydamas Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko įpareigojimą, Prižiūrėtojo atsakingam asmeniui 2010-03-19 surašė administracinio teisės pažeidimo protokolą Nr. 17-955.

Atsižvelgdamas į tai, kas pirmiau išdėstyta, Seimo kontrolierius pažymi, kad pareiškėjo 2010-04-07 prašymas (pareiškimas) VEI Alytaus teritorinio skyriaus pareigūnų išnagrinėtas pažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatas, taip pat pažeidžiant minėto įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintą informacijos teikimo išsamumo principą.

5. Iš skundo tyrimui pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjas 2010-04-16 kreipėsi į Valstybinės energetikos inspekcijos viršininką prašydamas nurodyti „nubausto asmens pavardę ir pareigas, o kartu administracinės nuobaudos dydį“.

VEI Alytaus teritorinio skyriaus vyr. inžinieriaus-inspektoriaus, l. e. skyriaus vedėjo pareigas, Sauliaus Vaitkevičiaus 2010-04-23 rašte Nr. 17.1-17 (2)-229 nurodyta, kad Valstybinė energetikos inspekcija pavedė VEI Alytaus teritoriniam skyriui atsakyti į pareiškėjo 2010-04-16 pareiškimą. Minėtu raštu pareiškėjas buvo informuotas, kad administracine tvarka nubaustas UAB Druskininkų butų ūkio inžinierius eksploatacijai Y. Tačiau informacija apie skirtos nuobaudos dydį nebuvo pateikta, nes, kaip minėtame rašte nurodė VEI Alytaus teritorinio skyriaus vyr. inžinierius-inspektorius, l. e. skyriaus vedėjo pareigas, S. Vaitkevičius, pateikti duomenų apie baudos dydį „jie nėra įpareigoti“.

6. Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko pavaduotojas R. Žoramskis Seimo kontrolierių informavo, kad Valstybinės energetikos inspekcijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-04-10 įsakymu Nr. 1-32, sisteminė analizė leidžia daryti išvadą, kad Valstybinę energetikos inspekciją sudaro administracijos padaliniai ir teritoriniai skyriai, kuriems vadovauja teritorinių skyrių vedėjai. Minėtų nuostatų IV skyrius „Inspekcijos veiklos organizavimas“ nustato, kad Valstybinės energetikos inspekcijai vadovauja viršininkas, kuris organizuoja VEI darbą.

Valstybinės energetikos inspekcijos viršininko pavaduotojas R. Žoramskis nurodė, kad Valstybinė energetikos inspekcija 2010-04-20 gavo X 2010-04-16 pareiškimą. Energetikos inspekcijos viršininko rezoliucija minėto pareiškimo nagrinėjimas buvo pavestas VEI Alytaus teritorinio skyriaus vedėjui J. Pilkauskui ir Valstybinės energetikos inspekcijos vyr. specialistei-juristei R. Šeškevičienei. Kadangi viršininko rezoliucijoje pirmu vykdytoju buvo nurodytas VEI Alytaus teritorinio skyriaus vedėjas J. Pilkauskas, jis, išnagrinėjęs X 2010-04-16 pareiškimą, 2010-04-23 raštu Nr. 17.1-17 (2)-229 atsakė į minėtą pareiškimą, todėl, Valstybinės energetikos inspekcijos nuomone, į pareiškėjo 2010-04-16 pareiškimą buvo atsakyta laiku ir nustatyta tvarka.

7. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (galiojusio nuo 2010-01-05 iki 2010-07-10) 3 straipsnio 1 dalies 7 punktą nustatė, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi subsidarumo principu, reiškiančiu, jog viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi.

Kaip reglamentuota Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-04-10 įsakymu Nr. 1-32 patvirtintų Valstybinės energetikos inspekcijos nuostatų 12.1 punktu, inspekcijos viršininkas organizuoja Inspekcijos darbą, nustato vidaus struktūrą ir darbo tvarką, teritorinių skyrių išdėstymą, atsako už tai, kad būtų atliekamos Inspekcijai pavestos funkcijos. Nuostatų 10 punktą skamba taip: *Inspekcija turi teritorinius skyrius. Inspekcijos teritoriniam skyriui vadovauja Inspekcijos teritorinio skyriaus vedėjas.*

8. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, galima daryti išvadą, jog Valstybinės energetikos inspekcijos viršininkas, vadovaudamasis pažymos 7 punkte nurodytų teisės aktų

nuostatomis, turi teisę asmenų prašymus, skundus nukreipti nagrinėti teritorinių skyrių pareigūnams.

9. Iš pažymos 5 punkto matyti, kad X 2010-04-16 pareiškimе prašė raštu informuoti jį ir nurodyti nubausto asmens pavardę ir pareigas bei administracinės nuobaudos dydį. Pažymėtina, kad VEI Alytaus teritorinio skyriaus vyr. inžinieriaus-inspektorius, l. e. skyriaus vedėjo pareigas, S. Vaitkevičiaus 2010-04-23 raštu Nr. 17.1-17 (2)-229 pareiškėjui nebuvo suteikta visa prašoma informacija, t. y. jis nebuvo informuotas apie skirtos nuobaudos dydį, todėl, Seimo kontrolieriaus nuomone VEI Alytaus teritorinio skyriaus vyr. inžinierius-inspektorius, l. e. skyriaus vedėjo pareigas, S. Vaitkevičius 2010-04-23 rašte Nr. 17.1-17 (2)-229, atsisakydamas pateikti pareiškėjui informaciją apie „skirtos nuobaudos dydį“, turėjo nurodyti priežastis, pagrįstas teisės aktų nuostatomis, dėl kurių prašoma informacija negali būti suteikta, taip pat turėjo nurodyti sprendimo apskundimo tvarką.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, pareiškėjo skundas prieš Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos pripažintinas pagrįstu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

1. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą prieš Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius rekomenduoja Valstybinę energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos viršininkui Rimgaudui Špokui:

1. atkreipti dėmesį į pažymoje nurodytus teisės aktų pažeidimus ir užtikrinti, kad asmenų prašymai Valstybinę energetikos inspekcijoje bei teritoriniuose padaliniuose būtų nagrinėjami griežtai laikantis teisės aktų reikalavimų;

2. vadovaujantis teisės aktų nuostatomis pakartotinai išnagrinėti pareiškėjo 2010-04-07 ir 2010-04-16 prašymus.

Apie priimtus sprendimo rezultatus prašyčiau informuoti mane iki š. m. vasario 25 d.

Seimo kontrolierius

Romas Valentukevičius

Vaiva Verbylaitė, 2665115